

ประโยค ป.ธ. ๓

วิชา สัมพันธ์ไทย

สอบ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๓

อติเต พาราณสีรณโณ อคคมเหสี เอภิสสา รมโณ นาฏกิตติยา อาฆาตัม พนธิตวา
ทุกขมสสา อุปปาเทสสามิติ จินตตวา มหากจจุณลानी อาหาราเปตวา ตัม นาฏกิตติ อตตโน สนฺติกัม
ปกุโกสาเปตวา ยถา สาน ชานาติ เอวมสสา สยเน จ ปารูปเน จ ปจจตถรณาทินนจ อนตเรสุ
กจจุณณานิ ลูปาเปสิ เกพี กุรุมาหา วีย อสสา สรีเรปี โภกิริ ๑ ตัมณณญเฐว ตสสา สรีรัม
อุปปกุอุปกัม คณฺทาคนฺทชชตัม อโหสิ ๑ ส่า กณฺทวนฺตี คนฺตวา สยเน นิปฺชชิตี ๑ ตตราปีสสา
กจจุณณณนํ ชาติยमानาย ชรตรา เวทนา อุปฺชชิตี ๑ ตทา อคคมเหสี โรหิณี อโหสิ ๑

สตุถา อิมํ อตฺตัม อหริตวา โรหิณี ตทา ตยา เจตัม กम्मํ กตัม อปฺปมตฺตโกปี ทิ โภโธ
วา อีสสา วา กาคूं น ยุตฺตรูปาเยวาทิ วตฺวา อิมํ คาทมาท

โกธํ ชเห วิปฺชชเยย มานํ

สโยชนํ สพฺพมตฺติกฺกเมยฺย

ตัม นามรูปสมฺมิตฺตชฺชมานํ

อภิญฺจนํ นานฺตปฺนฺติ ทุกฺขาติ ๑

ตตถ โภธนฺติ สพฺพาการปี โภธํ นววิธิปี มานํ ชเยย ๑ สโยชนนฺติ กามราคสโยชนาทิกัม
ทลวิธิปี สพฺพํ สโยชนํ อตฺติกเมยฺย ๑ อสชฺชมานนฺติ อลคฺคมานํ ๑ โย ทิ มม รูปํ มม
เวทนาตฺติอาทินา นเยน นามรูปํ คณฺหาติ ตสฺมิณฺจ ภิชฺชมานเน โสจติ วิทฺถญฺจติ อยํ นามรูปสมฺมิตฺ
สชฺชติ นาม เอวํ อคคณฺทนต์ ปน น สชฺชติ นาม ตัม ปุคฺคลํ เอวํ อสชฺชมานํ ราคาทินํ อภาเว
อภิญฺจนํ ทุกฺขา นาม นานฺตปฺนฺตฺติ อตฺถเ ๑

ภาค ๖ หน้า ๑๖๐-๑๖๑ (โรหิณีขตติยกถญา วตถุ)

อดีต พาราณสีรัณโณ **อคคฺมเหสี** เอภิสสา รัณโณ **นาฏกิตติยา** อาฆาตํ พนฺธิตา
ทุกขมสฺสา อุปาเทสสามีติ จินฺเตตฺวา มหาจจุณฺณานิ อาหฺราเปตฺวา ตํ นาฏกิตฺถี อตฺตโน สนฺติกํ
ปฏโกสาเปตฺวา **ยถา** สาน ชานาติ **เอวมสฺสา** สยเน จ ปารูปเน จ ปจฺจตฺถรณาทินฺนํ อนฺตเรสุ
กจฺจุณฺณานิ ฐฺปาเปสิ **เกพี** **กฺรุมาณา** วिय อสฺสา สรีเรปี โอภิริ ฯ

อดีต กาลสตฺตมึ ใน ฐฺปาเปสิ **อคคฺมเหสี** **เหตุกตฺตา** ใน ฐฺปาเปสิ
และ **สยกตฺตา** ใน โอภิริ บุคฺคลํ การิตกมฺม ใน ฐฺปาเปสิ ฯ อาชฺยาตบฺท
เหตุกตฺตฺวาจก โอภิริ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก พาราณสีรัณโณ สามีสมฺพนฺธ
ใน อคคฺมเหสี เอภิสสา วิเสสน ของ นาฏกิตติยา รัณโณ สามีสมฺพนฺธ ใน
นาฏกิตติยา ฯ **พฺยาปิการฺธา** ใน อาฆาตํ ฯ อวฺตตกมฺม ใน พนฺธิตา ฯ
ปฺพพกาลกิริยา ใน จินฺเตตฺวา

อหํ **เหตุกตฺตา** ใน อุปาเทสสามิ ฯ อาชฺยาตบฺท เหตุกตฺตฺวาจก
ทุกขํ การิตกมฺม ใน อุปาเทสสามิ อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตติยา ฯ
สมฺปทาน ใน อุปาเทสสามิ อิติ คัฟฺท อาการ ใน จินฺเตตฺวา ฯ
ปฺพพกาลกิริยา ใน อาหฺราเปตฺวา มหาจจุณฺณานิ อวฺตตกมฺม ใน อาหฺราเปตฺวา
ฯ ปฺพพกาลกิริยา ใน ปฏโกสาเปตฺวา ตํ วิเสสน ของ นาฏกิตฺถี ฯ อวฺตตกมฺม
ใน ปฏโกสาเปตฺวา อตฺตโน สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ฯ สมฺปาปฺถนียกมฺม
ใน ปฏโกสาเปตฺวา ฯ ปฺพพกาลกิริยา ใน ฐฺปาเปสิ

สา วิเสสน ของ นาฏกิตฺถี ฯ สยกตฺตา ใน น ชานาติ น คัฟฺท
ปฺฏิเสธ ใน ชานาติ ฯ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก **ยถา** **คัฟฺท** **ปการตฺถ**

เอวํ **คัฟฺท** **ปการตฺถ** อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตติยา ฯ
สามีสมฺพนฺธ ใน สยเน ปารูปเน และ อนฺตเรสุ ปจฺจตฺถรณาทินํ ของ วตฺถุนํ
ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อนฺตเรสุ สยเน กิตฺติ ปารูปเน กิตฺติ อนฺตเรสุ กิตฺติ
อาธาร ใน ฐฺปาเปสิ **จ** **สามคัฟฺท** ปทสมฺมุจฺยตฺถ เข้ากัป สยเน ปารูปเน
และ ปจฺจตฺถรณาทินํ อนฺตเรสุ กจฺจุณฺณานิ อวฺตตกมฺม ใน ฐฺปาเปสิ **เกพี**
อวฺตตกมฺม ใน **กฺรุมาณา** ฯ **อุปมาวิเสสน** ของ **อคคฺมเหสี** **วिय** **คัฟฺท**
อุปมาโชตก เข้ากัป **เกพี** **กฺรุมาณา** อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตติยา ฯ
สามีสมฺพนฺธ ใน สรีเร ปี คัฟฺท อเปกขตฺถ เข้ากัป สรีเร ฯ อุปสิเลสิกาธาร
ใน โอภิริ ฯ

ตัมขณญเฐว ตสฺสา สรีรํ อุปฺปทกฺกูปฺปทกํ คณฺหาคณฺหาชาตํ อโหสิ ฯ สา กณฺหาทวนฺตี คณฺหา สยเน
นิปฺชฺชิ ฯ ตตฺราปิสฺสา **กจฺจุจฺจุณฺเหติ** **ชาติยมานาย** ขรตฺรา เวทนา อุปฺปชฺชิ ฯ ตทา อคฺคมเหสี
โรหิณี อโหสิ ฯ

เอว คัมภํ อวชาเรน เข้ากับ ตัมขณํ ๑ กาลสตุตฺตมึ ใน อโหสิ สรีรํ
สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตุวาทฺก ตสฺสา วิเสสน ของ
นาฏกิตฺติยา ๑ สามึสมฺพนฺธ ใน สรีรํ อุปฺปทกฺกูปฺปทกํ กิตฺติ คณฺหาคณฺหาชาตํ
กิตฺติ วิกิตฺตกตฺตา ใน อโหสิ ๑

สา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติ ๑ สยกตฺตา ใน นิปชฺชิ ๑ อาชฺยาตบฺท
กตฺตุวาทฺก กณฺหาทวนฺตี อพฺภนฺตรกิริยา ของ นาฏกิตฺติ คณฺหา ปุพฺพกาลกิริยา
ใน นิปชฺชิ สยเน อุปฺปสิเลสิกาธาร ใน นิปชฺชิ ๑

ขรตฺรา วิเสสน ของ เวทนา ๑ สยกตฺตา ใน อุปฺปชฺชิ ๑
อาชฺยาตบฺท กตฺตุวาทฺก อสฺสา วิเสสน ของ นาฏกิตฺติยา ๑ อนาทร ใน
ชาติยมานาย ๑ อนาทรกิริยา อปี คัมภํ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ตตฺร ๑
วิเสสน ของ สยเน ๑ อุปฺปสิเลสิกาธาร ใน **ชาติยมานาย** **กจฺจุจฺจุณฺเหติ**
อนภิตฺตกตฺตา ใน **ชาติยมานาย** ๑

อคฺคมเหสี สยกตฺตา ใน อโหสิ ๑ อาชฺยาตบฺท กตฺตุวาทฺก ตทา
กาลสตุตฺตมึ ใน อคฺคมเหสี เอตฺรหิ กาลสตุตฺตมึ ใน อโหสิ โรหิณี วิกิตฺตกตฺตา
ใน อโหสิ อิติ คัมภํ อาการ ใน อาหริ ๑

สตถา อิมํ อตีตํ **आहरित्वा** रोहिणि तथा तथा जेतं **गमम्** गतं अप्रमत्तगोपि हि गोत्रे वा
इस्सा वा गतुं न युत्तुरुपायवाति वत्त्वा इमं काठमाह

สตถा स्यगतता ใน อาห ๑ อาชยาตบท กตตุวจาก อิมํ วิเสสน
ของ อตีตํ ๑ อวุตตกมม ใน **आहरित्वा ๑** **प्रियोसानกาลกิริยา** ใน วत्त्वा
โรहिणि อาลปน จ คัพพํ วากุยารมภ เอตํ วิเสสน ของ **गमम् ๑**
वुत्तुकम्म ใน กตํ ๑ กิตบท กมมวจาก तथा กาลสตตมึ ใน กตํ ตยา
อนภितกตตทา ใน กตํ

हि คัพพํ ทพฺพหิกรณชตก पि คัพพํ อเปกขตถ เข้ากับ อปรมตตโก
๑ วิเสสน ของ โกอโร และ อิสสา ๑ สยगतตา ใน โหติ ๑ อาชยาตบท
กตตุวจาก **वा** **सोसकप्प** ปทวิกปฺปตถ เข้ากับ โกอโร และ อิสสา กตตุ
ตุมตถสมฺปทาน ใน ยุตฺต- น คัพพํ ปฏิสเสธ ใน ยุตฺตรูปา เอว คัพพํ
อวธารณ เข้ากับ ยุตฺตรูปา ๑ วิกตีกตตทา ใน โหติ อิติ คัพพํ อาการ ใน
วत्त्वा ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมํ วิเสสน ของ คากํ ๑ อวุตตกมม
ใน อาห

โกธั ชเห วิปฺชเหเยย มานั

สัโยชนั สฬพมตักฺกเมเยย

ตั นามรูปสุมิสชชมานั

อภิกฺขณั นนุตฺปนฺติ **ทุกฺขา**ติ ฯ

บุคคลโล สยกตฺตา ใน **ชเห วิปฺชเหเยย** และ **อติกฺกเมเยย** ฯ

อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก โกธั อวฺตตกมฺม ใน ชเห มานั
อวฺตตกมฺม ใน วิปฺชเหเยย สฬพั วิเสสน ของ สัโยชนั ฯ
อวฺตตกมฺม ใน อติกฺกเมเยย

ทุกฺขา สยกตฺตา ใน น นนุตฺปนฺติ น คัฟฺทั ปฏฺวิเสธ ใน
อนุตฺปนฺติ ฯ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก นามรูปสุมึ อาธาร ใน
อสชชมานั ฯ กัธึ อภิกฺขณั กัธึ ตั กัธึ วิเสสน ของ บุคคล
อวฺตตกมฺม ใน อนุตฺปนฺติ อิติ คัฟฺทั สรูป ใน อิมั
คาถั ฯ

ตตถ โภชนติ สพพการปี โภธํ นววิธิปี มานํ ชเหยย ๑ สโยชนนุติ กามราคส์โยชนาทิกํ **ทสวิธิปี**
สพพ สโยชนํ อติกกเมย ๑ อสชชมานนุติ อลคคมานํ ๑

ตตถ วิเสสน ของ ปทสฺส ๑ นิทธารณ ใน ปทสฺส **โภธํ** สรูป ใน
อิติ ๑ ศัพทํ สรูป ใน **ปทสฺส ๑ นิทธารณีย และ สามีสมฺพนธ** ใน
อตฺโถ

ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน ชเหยย ๑ อาชยาตบท กตฺตฺวาจก ปี ศัพทํ
อเปกฺขตฺถ เข้ากับ สพพการ ๑ วิเสสน ของ โภธํ ปี ศัพทํ อเปกฺขตฺถ
เข้ากับ นววิธิ ๑ วิเสสน ของ มานํ โภธํ กิติ มานํ กิติ อวฺตฺตกมฺม ใน
ชเหยย อิติ ศัพทํ สรูป ใน อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

สโยชนํ สรูป ใน อิติ ๑ ศัพทํ สรูป ใน ปทสฺส ๑ สามีสมฺพนธ
ใน อตฺโถ

ปุคฺคโล สยกตฺตา ใน อติกกเมย ๑ อาชยาตบท กตฺตฺวาจก ปี
ศัพทํ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ ทสวิธิ กามราคส์โยชนาทิกํ กิติ ทสวิธิ กิติ **สพพ**
กิติ วิเสสน ของ สโยชนํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน อติกกเมย กามราคส์
โยชนาทิกํ **ทสวิธิปี สณฺญี** **สพพ** **สณฺญา** อิติ ศัพทํ สรูป ใน อตฺโถ ๑
ลิงฺคตฺถ ๑

อสชชมานํ สรูป ใน อิติ ๑ ศัพทํ สรูป ใน ปทสฺส ๑
สามีสมฺพนธ ใน อตฺโถ อลคคมานํ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ อิติ ศัพทํ สรูป
ใน อตฺโถ ๑ ลิงฺคตฺถ ๑

โย หิ มม **รูป** มม เวทนาตฺวาทีนา นเยน นามรูป **คณฺหาตี** **ตสฺมิญฺจ** **ภิชฺชมาเน** **โสจตี** **วิหญฺญตี**
อยํ นามรูปสฺมี สฺชชตี นาม เอวํ อคฺคณฺหนโต ปน น สฺชชตี นาม **ตํ** ปุคฺคํ เอวํ อสฺชชมานํ
ราคาทีนํ อภาเวน อภิญฺจนํ ทุกฺขา นาม นานุปตฺนตฺตี **อตฺถ** ฯ

อตฺถ วุตฺตกมฺม ใน เวทิตฺตพฺโพ ปณฺชิตฺเตน อนภิตฺตกตฺตา ใน
เวทิตฺตพฺโพ ฯ กิตฺตท กมฺมวาทก

หิ คัพฺพํ วากฺยารมฺภ **โย วิเสสน** ของ ปุคฺคโล ๑ สยกตฺตา ๑ ใน
คณฺหาตี **โสจตี** **และ** **วิหญฺญตี** ๑ **อาชฺยาตบท** **กตฺตฺวาทกมฺม** มม
สามีสมฺพนฺธ ใน **รูป** ๑ **ลึงฺคตฺถ** มม สามีสมฺพนฺธ ใน เวทนา ๑ ลึงฺคตฺถ
อิตฺติ คัพฺพํ สฺรูป ใน อาทีนา นเยน อาทีนา วิเสสน ของ นเยน ๑
ตฺติยาวิเสสน ใน คณฺหาตี นามรูป อวุตฺตกมฺม ใน คณฺหาตี จ คัพฺพํ
วากฺยารมฺภ **ตสฺมี** **วิเสสน** ของ นามรูป ๑ **ลกฺขณ** ใน **ภิชฺชมาเน** ๑
ลกฺขณกิริยา

อยํ วิเสสน ของ ปุคฺคโล ๑ สยกตฺตา ใน สฺชชตี ๑ **อาชฺยาตบท**
กตฺตฺวาทก นามรูปสฺมี อาธาร ใน สฺชชตี นาม คัพฺพํ สญฺญาโชตก เข้ากับ
สฺชชตี

ปน คัพฺพํ ปกฺขนฺตรโชตก **โย วิเสสน** ของ ปุคฺคโล ๑ สยกตฺตา
ใน น สฺชชตี น คัพฺพํ ปฏฺฐิสฺส ใน สฺชชตี ๑ **อาชฺยาตบท** กตฺตฺวาทก เอวํ
คัพฺพํ กิริยาวิเสสน ใน อคฺคณฺหนโต ๑ **อพภนฺตรกิริยา** ของ ปุคฺคโล นาม
คัพฺพํ สญฺญาโชตก เข้ากับ สฺชชตี

ทุกฺขา สยกตฺตา ใน น อนุปตฺนตฺติ น คัพฺพํ ปฏฺฐิสฺส ใน อนุปตฺนตฺติ
๑ **อาชฺยาตบท** กตฺตฺวาทก **ตํ วิเสสน** ของ ปุคฺคโล ๑ อวุตฺตกมฺม ใน
อนุปตฺนตฺติ เอวํ คัพฺพํ กิริยาวิเสสน ใน อสฺชชมานํ ๑ **วิเสสน** ของ ปุคฺคโล
ราคาทีนํ **วิเสสน** ของ **กิลฺสานํ** ๑ **ภาวาทิสมฺพนฺธ** ใน อภาเวน ๑ **เหตุ**
ใน อภิญฺจนํ ๑ **วิเสสน** ของ ปุคฺคโล อิตฺติ คัพฺพํ สฺรูป ใน **อตฺถ** ฯ